

א. הממונה על מס בולים

פעולות הביקורת

נבדקו סדרי הטבעת בולים על מסמכים וסדרי הפיקוח על ביצוע תוראות החוק בדבר מס שעשועים ומס חשבונות.

א. האגף למטבע חוץ

פעולות הביקורת

נערכה ביקורת במשרד המרכזי של האגף למטבע חוץ בירושלים ובמשרד המזרחי בחיפה.

ליקויים שלא תוקנו

א. הפיקוח על פעולותיהן של חברות הספנות במטבע חוץ

חברות הספנות הישראליות יש להן הכנסות במטבע חוץ מהובלת נוסעים ומשאות; הן מחזיקות חשבונות מטבע חוץ בבנקים בישראל, ושתיים מהן גם בבנקים בחוץ לארץ.

לפי ההסדרים הכלליים, שנקבעו על ידי האגף למטבע חוץ בשנת 1956, רשאיות חברות הספנות, בלא לקבל אישור מוקדם לכך, להשתמש במטבע חוץ שבחשבונותיהן לכיסוי סוגי הוצאות מסוימים. העיקריים שבסוגי הוצאות אלו הם: הוצאות הסוכנים; הסניפים והאדמיניסטרציה בחוץ; תשלום משכורת לצוותות; הוצאות אספקה לאניות בנמלי חוץ; הוצאות תיקוני אניות. המדובר הוא בסכומים ניכרים במטבע חוץ.

אמצעי פיקוח חשוב על פעולותיהן של חברות הספנות במטבע חוץ הם הדו"חות, שעליהן להמציא לאגף. סוגי הדו"חות הם: הדו"ח על ההכנסות וההוצאות לגבי כל הפלגה והפלגה של האנייה (דו"ח הפלגה); דו"חות כספיים שנתיים ומאזנים ודו"חות תקופתיים אחרים לפי דרישת האגף.

בראשית שנת 1957 נבדקו במשרד המרכזי של האגף בירושלים ובסניף האגף בחיפה דרכי הפיקוח על הכנסותיהן והוצאותיהן של חברות הספנות במטבע חוץ. במסגרת הבדיקה נבדק במיוחד הפיקוח על פעולותיהן של 5 חברות ישראליות.

הביקורת העלתה, שהפיקוח על פעולותיהן של חברות ספנות אלה היה לקוי. אמנם יש סוג אחד של הוצאות במטבע חוץ הנעשות על ידי החברות, שבמיוחד קשה לאגף להפעיל פיקוח עליו: ההוצאות במטבע חוץ לתשלום חלק משכרם של עובדי הצוותות באניות ישראליות; שיעורו של חלק זה מהשכר נקבע בחוזים בין חברות הספנות לבין ארגון העובדים. אשר לשאר שטחי הפיקוח על פעולות חברות הספנות, על האגף להקפיד, שהחברות יפרטו די הצורך בדו"חות התקופתיים שלהן (החצי-שנתיים והשנתיים) את מקורן של ההכנסות ואת סוגי ההוצאות במטבע חוץ. נתברר, שבכמה מקרים לא עמד האגף על הפירוט הדרוש בדו"חות אלה, למשל:

1. חברה אחת, שעיקר פעילותה היא הובלת מטענים בין נמלים זרים, ציינה בדו"ח החצי שנתי שלה, שהמציאה לאגף לתקופה ינואר-יוני 1956, הכנסות הפלגה בסך של כ-1,160,000 \$, בלי שפורטו בו הפעולות, שמהן נבעו הכנסות אלו.

2. חברה אחת ציינה בדו"ח הזמני שלה לשנת 1956, שההוצאות השונות מהפעלת אניותיה הסתכמו בתקופה זו בסך של כ-124,000 \$, בלא שיצוין בו הרכב ההוצאות לסוגיהן.

3. שתי חברות ספנות מחזיקות סניפים ומשרדים בחו"ל. אחת מהן ציינה בדו"ח שלה למחצית הראשונה של 1956, שההוצאות להחזקת הסניפים והאדמיניסטרציה בחו"ל הסתכמו בסך של כ-515,000 \$, בלי לפרט פירוט נוסף הוצאה זו; החברה האחרת אף לא ציינה במיוחד בדו"ח שלה את הוצאות האדמיניסטרציה, אלא הן נכללו בסך הכול של ההוצאות הכלליות שלה.

בסוף שנת 1957 פנה האגף לחברות ודרש להמציא לו את הפירוט לדוחות, שכבר הוגשו לו, ולהגיש לו דוחות מפורטים בעתיד.

ב. חברות בת בחוץ לארץ של חברות ישראליות —

העברת רווחיהן במטבע חוץ

כמה חברות תעשייה ומסחר ישראליות ייסדו בחוץ לארץ חברות בת, על פי רוב למטרות הבאות: שיווק תוצרתן של חברות האם; הספקת חומרי גלם וחומרי ייצור בשבילן; רכישת מצרכי יבוא; ושיווק מוצרי יצוא. החברות הישראליות מקבלות מהאגף למטבע חוץ את אישורו המוקדם להקמת חברות בת בחוץ לארץ. בחלק מהמקרים, שהאגף אישר ייסוד חברות בת, הוא אף הקציב לחברות הישראליות סכומים ניכרים במטבע חוץ להפעלתן.

1. בפברואר 1957 נבדקו סדרי הפיקוח של האגף על הפעולות במטבע חוץ, שנעשו מאז 1952 על ידי חברות תעשייה ומסחר ישראליות באמצעות חברות הבת שלהן בחוץ לארץ. במסגרת בדיקה זו נכללו פעולותיהן של 4 חברות ישראליות, שלהן היו 5 חברות בת בארצות חוץ שונות.

הביקורת העלתה:

(א) פרט למקרה אחד, לא עמד האגף על כך, שהחברות הישראליות ימציאו לו, לפני מתן אישורו להקמת חברות הבת, את המסמכים, המלמדים על התכנון של חברות הבת שלהן.

(ב) בעת מתן האישורים להקמת חברות בת בחוץ לארץ מתנה האגף בדרך כלל תנאי, שעל החברות להמציא לו דוחות כספיים ומאזנים על פעילותן הכספית של חברות הבת שלהן. ב-4 המקרים שנבדקו לא עמד האגף על קבלת דוחות כספיים או מאזנים במועד.

(ג) האגף לא בדק ולא קבע את היקף רווחי החברות מעסקאות חברות הבת שלהן, ולא וידא, אם הועברו רווחים אלה לישראל. נקבע, שרק במקרה אחד מאלה שנבדקו העבירה חברה ישראלית מטבע חוץ (\$1,460) על חשבון רווחיה בחברת הבת שלה בחוץ לארץ.

2. במחצית השנייה של שנת 1957 ניגש האגף לבדיקה שיטתית של העברת מטבע חוץ על ידי החברות הישראליות מרווחי חברות הבת שלהן בחוץ לארץ.

פגיעות בעקרונות החסכון והיעילות

הפיקוח על עסקאות מטבע חוץ של מפעל לייצור מקררים

בספטמבר 1950 התחילה לפעול בישראל חברה לייצור ולשיווק של מקררים חשמליים, שהוכרה כמפעל מאושר. החברה הייתה משווקת את תוצרתה בעיקר בדרכים הבאות: מכירות במטבע חוץ תמורת תעודות שי; מכירות בשוק המקומי לפי אישורים מטעם משרד המסחר והתעשייה והאגף למטבע חוץ; ויצוא רגיל. מאז אוקטובר 1955 בוטל לגבי מכירות בשוק המקומי הצורך במתן האישורים, והחברה הורשתה למכור מקררים בלא הגבלה תמורת לירות ישראליות.

לפי ההסדרים, שנקבעו מדי פעם בפעם בין האגף למטבע חוץ לבין החברה, הורשתה החברה להשאיר בחוץ לארץ חלק מהכנסותיה במטבע חוץ, שקיבלה תמורת תעודות שי. סכומים אלה במטבע חוץ נועדו לקניית חלקי ההרכבה ולכיסוי הוצאות המכירה והפרסומת בחוץ לארץ. את ההפרש שבין הסכומים, שהיא קיבלה תמורת המקררים בחוץ לארץ, לבין הסכומים, שהותר לה להוציא במטבע חוץ למימון רכישת חלקי ההרכבה ולכיסוי הוצאות המכירה והפרסומת, הייתה החברה חייבת להעביר לישראל ולמכור לאוצר.

הבדיקות, שנערכו בסוף שנת 1956 ובמחצית השנייה של 1957 על פעולות האגף למטבע חוץ הקשורות בעסקאות החברה במטבע חוץ, העלו:

1. החברה לא מסרה לאוצר המדינה סכומים ניכרים במטבע חוץ, שלפי ההוראות הקיימות ובהתחשב בהסדרים שנקבעו לגביה הייתה חייבת להעבירם לישראל ולהמירם בלירות ישראליות. הסכום במטבע חוץ, שהחברה הייתה חייבת להעביר לאוצר במשך השנים 1950-1956 ועדיין לא הועבר, הוא למעלה מ־\$ 800,000. סכום זה כולל סך של כ־\$ 118,000, שהחברה גבתה מרוכשי תעודות שי לתשלום דמי מכס ומס קנייה, וסך של כ־\$ 140,000 מעסקה מיוחדת של יבוא לשם יצוא, שלביצועה הקציב האגף את מטבע החוץ ושהחברה התחייבה להחזירו במלואו לאחר ביצוע העסקה.

2. החברה העבירה לאגף מדי פעם בפעם הודעות על הסכומים, שהיא הוציאה למימון רכישת חלקי ההרכבה ולכיסוי הוצאות המכירה והפרסומת; האגף קיבל הודעות אלה בלא שבדק, אם הסכומים שצוינו בהודעות הוצאו למטרות שאושרו בהסדרים. בדיקה כזאת הייתה דרושה במיוחד, כיוון שלפי הודעות החברה הייתה תנודה ניכרת בהוצאות אלו: המחירים של חלקי ההרכבה, שהחברה הודיעה עליהם לאגף, נעו בין \$ 158.50 למקרה בשנת 1952 לבין \$ 93 למקרה בשנת 1956; והוצאות המכירה והפרסומת נעו אף הן בין \$ 44 לבין כ־\$ 30 למקרה.

הסכומים, שהחברה הורשתה לפי השיטה המתוארת להשאיר בחוץ לארץ, הגיעו למשל בשנת 1955 לסך \$ 1,667,000 בקירוב למימון רכישת חלקי ההרכבה, ולסך \$ 330,000 בקירוב לכיסוי הוצאות המכירה והפרסומת.

באוגוסט 1957 הודיע האגף, שיגש לבדיקה יסודית של עסקאות החברה במטבע חוץ בין השאר כדי לקבוע את הסכום, שהחברה תחויב להעבירו לאוצר במטבע חוץ.

ממצאי ביקורת שונים

א. השקעות חוץ במפעלים מאושרים בישראל

1. הפיקוח על ההסדרים הכספיים הקשורים במתן התמורה למשקיעי חוץ

הפיקוח על ביצוע ההסדרים, שנקבעו לגבי השקעות חוץ במפעלים מאושרים בישראל, הוא בעיקרו מעניינו של מרכז ההשקעות. משרד מבקר המדינה בודק זה כמה שנים את פעולות מרכז ההשקעות כדי לקבוע, באיזו מידה מפקח מרכז ההשקעות על ביצוע תקין של ההסדרים, שנקבעו לגבי כל מפעל מאושר בעת אישורו (ראה דו"ח שנתי מס' 5, עמ' 142, דו"ח שנתי מס' 7, עמ' 132).

נוסף על הפיקוח המוטל על מרכז ההשקעות, שומה על האגף למטבע חוץ לפקח מבחינת מטבע חוץ על ביצוע ההסדרים הכספיים, שנקבעו לגבי השקעות חוץ במפעלים המאושרים; עליו לבדוק, אם הסדרים כספיים אלה בוצעו בהתאם להוראות הקיימות.

הצורות של השקעות ההון של אורחי חוץ לארץ במפעלים מאושרים הן שונות: בדרך כלל נעשות ההשקעות בצורת מימון יבוא של ציוד וחומרי גלם, ולפעמים גם על ידי העברת מטבע חוץ או מתוך חשבונות חסומים; על פי רוב ניתנת התמורה למשקיעי החוץ על ידי הקצאת מניות המפעל, ואם ההשקעה נעשתה בדרך מתן הלוואה, ניתנת התמורה בצורה של אגרות חוב.

כדי להבטיח פיקוח יעיל מצד האגף דרוש היה, שהאגף יקבל באופן שוטף ממרכז ההשקעות הודעות על ההסדרים, שנקבעו בכל מקרה של השקעות חוץ במפעלים מאושרים, ועל התפתחותן של השקעות אלו. למעשה לא דאג האגף לקבלת ההודעות הדרושות, ולכן לא היה בידו לבדוק ולקבוע, אם ההסדרים הכספיים בין משקיעי החוץ לבין המפעלים המאושרים נעשו בהתאם להוראות הקיימות בדבר מטבע חוץ.

(א) ב-10 מקרים, שנבדקו במסגרת הביקורת שנערכה בדצמבר 1956, נקבע, שלגבי חלק ניכר מסכומי השקעות החוץ לא כללו תיקי האגף נתונים על דרכי תשלום התמורה למשקיעי חוץ.

(ב) גם כשהייתה לאגף ידיעה על השקעות החוץ במפעלים המאושרים, לא בדק האגף, אם ובאילו מידה ניתנה התמורה למשקיעי החוץ בהתאם להוראות הקיימות. לדוגמה: במפעל לייצור ולמסחר של טקסטיל, שאושר בשנת 1951, הושקע במשך השנים 1951 עד 1956 סך של כ- \$ 300,000. על השקעת חוץ במפעל נודע למפקח על מטבע חוץ ממרכז ההשקעות עוד בשנת 1952. לפי תיקי רשם החברות הוקצו למשקיעי החוץ מניות במפעל, שתמורתן הסתכמה בסך של כ- \$ 7,000; לגבי סך של כ- \$ 293,000 אין תיקי האגף כוללים נתונים על דרכי מתן התמורה למשקיעי חוץ. ממצאי הביקורת הועברו לאגף למטבע חוץ בינואר 1957. אחרי שמאמצי האגף לקבל אינפורמציה מהמפעל על דרכי סילוק יתרת התמורה לא הצליחו, העביר האגף בסוף שנת 1957 את בירור העניין למשטרה הכלכלית.

2. הפיקוח על החזרת השקעות חוץ ממפעלים שפורקו

(א) בינואר 1957 עסקה הביקורת בבדיקת 5 מקרים של פירוק מפעלים, בהם הושקע הון על ידי תושבי חוץ. מגמת הבדיקה היתה לקבוע, אם, באילו מידה ובאילו דרכים הוחזרו השקעות למשקיעי החוץ.

הביקורת העלתה, שבמקרה אחד כללו תיקי האגף נתונים על הפירוק, ונתונים אלה הראו, שהפירוק נעשה בהתאם להוראות הקיימות בשטח מטבע חוץ; ב-4 המקרים האחרים לא כללו תיקי האגף פרטים, שמהם ניתן ללמוד, אם, באילו מידה ובאילו דרכים הוחזרו השקעות למשקיעי החוץ. הביקורת הצביעה על הצורך, שהאגף יפקח באורח שיטתי על החזרת השקעות חוץ ממפעלים שפורקו.

(ב) בראשית 1957 התחיל האגף לטפל באורח שיטתי בבעיות, שנתעוררו בקשר לפיקוח על ההסדרים הכספיים הקשורים בהשקעות חוץ. כדי להבטיח תיאום עם מרכז ההשקעות משתתף - לפי הודעת האגף מאוגוסט 1957 - בא כוח האגף בישיבות המרכז. הוקמה כרטיסייה, המכילה את הפרטים על השקעות חוץ, הדרושים לשם פיקוח על ההסדרים הכספיים הנדונים.

אשר להחזרת השקעות חוץ במפעלים שפורקו, עומד עתה האגף בקשרים עם רשם החברות ורשם השותפויות כדי לעקוב מבחינת מטבע חוץ אחר כל מקרה של פירוק.

בדין וחשבון השנתי מס' 7 (עמ' 99) תוארו ליקויים, שהעלתה הביקורת בפיקוח על ההכנסות במטבע חוץ מעבודות קבלניות בחוץ לארץ. נושא הביקורת הייתה עסקה על פי חוזה, שחברה קבלנית ישראלית עשתה עם פירמה זרה בסוף שנת 1954; בחוזה התחייבה החברה הישראלית להקים בניינים בחוץ לארץ. המסקנות הכלליות, שהסיקה הביקורת מממצאיה על עסקה זו היו: על האגף לפקח ולבדוק באופן שיטתי, אם הקבלן הישראלי המבצע עבודות בחוץ לארץ ממלא אחרי התחייבויותיו להעביר לישראל את רווחיו במטבע חוץ, ואם הושגה הרשאה מטעם שלטונות המדינה הזרה להעביר לישראל במטבע חוץ חלק ממשכורת העובדים הישראליים, ואם סכומים אלה הועברו; על האגף למטבע חוץ להקפיד על כך, שאם חברה ישראלית מוציאה ציוד לחוץ לארץ לביצוע עבודתה שם, יוצא ציוד זה לאחר שהוערך הערכה מוסמכת, כדי שתובטח העברת תמורתו המלאה במקרה שלא יוחזר לארץ. כמו כן על האגף לדרוש ולקבל דוחות תקופתיים על העבודות הקבלניות בחוץ לארץ ועל מידת קבלת התמורה בעדן.

1. בראשית שנת 1957 נבדקו דרכי הפיקוח של האגף על עבודות קבלניות, שבוצעו בהיקף גדול בחוץ לארץ על ידי 5 חברות קבלניות ישראליות בשנים 1954 עד 1956.

הביקורת קבעה, שאותם הליקויים, שנקבעו בדוח השנתי מס' 7, היו קיימים גם בפיקוח האגף על הפעולות של 5 החברות הקבלניות הנ"ל. האגף לא הקפיד על כך, שהציוד, שהחברות הקבלניות הורשו להוציא לחוץ לארץ לפי המלצתו או אישורו, יוערך הערכה מוסמכת; האגף לא דרש ולא קיבל בעוד מועד מן החברות הקבלניות נתונים לא על מספר העובדים הישראליים, המועסקים על ידיהם בחוץ לארץ, ולא על תנאי שכרם, ולא הבטיח העברת חלק מהשכר במטבע חוץ לישראל בהתאם לתנאים שבחוזה; האגף לא הבטיח, שהחברות ימציאו לו דוחות כספיים מפורטים, שיאפשרו לקבוע את היקף רווחיהן בחוץ לארץ ולבדוק, אם ובאילו מידה הועברו רווחים אלה לישראל.

2. האגף ניגש להכנת תכנית, שתאפשר לו לפקח על פעולותיהן של החברות הקבלניות, שקיבלו את אישורו לביצוע עבודות בחוץ לארץ, ולעקוב אחריהן באופן שיטתי.

ג. הטיפול בכתבי התחייבות לביצוע היבוא

במשך השנים נתברר, שבמקרים לא מועטים ביקשו וקיבלו יבואנים רשיונות יבוא מצרכים בסכום מים ניכרים, בלא שביצעו את היבוא כלל או שביצעו רק חלק קטן ממנו. כיוון שכך, וכיוון שעם מתן רשיון היבוא נרשם באגף – במסגרת תכנית היבוא – כאילו כבר בוצע היבוא, לא ניתנו רשיונות יבוא על אותם מצרכים ליבואנים אחרים, אם לפי רישומי האגף בוצעה התכנית. לפיכך נגרם מחסור באותם המצרכים, ומחירים בשוק עלה.

בשים לב למצב זה, הנהיג האגף, באפריל 1956, שיטה, שלפיה על היבואנים להתחייב, בזמן קבלת רשיון היבוא, לפתוח תוך זמן קצוב את האשראי או לבצע את היבוא. אם לא ימלאו אחרי ההתחייבות, יהיה עליהם לשלם קנס בשיעור של 10% מסכום רשיון היבוא.

ממצאי הביקורת, שנערכה בפברואר 1957, נתברר, שההסדרים המינהליים שהונהגו עם הפעלת השיטה הנדונה לא בוצעו כראוי. אי הסדרים נתבטאו בעיקר בכך, שבמקרים רבים נדרשו היבואנים על ידי האגף לשלם את הקנס בשיעור של 10%, אף כי מילאו אחרי התחייבותם לביצוע היבוא; הסיבה לכך הייתה, שהודעות הבנקים על פתיחת האשראי לא נתקבלו בזמן.

לאחר שבמאי 1957 הנהיג האגף צורת דיווח חדשה, שגם היא לא הביאה לידי התוצאות המקוות, ניגש האגף, בדצמבר 1957, להתנהגת הסדר, שלפיו חויבו היבואנים, במקום מתן כתב התחייבות, להכניס בלירות ישראליות לחשבון מיוחד שבנק ישראל 10% מסכום הבקשה לרשיון היבוא. סכום זה יוחזר, אחרי שבנק סוחר מוסמך יודיע על מילוי ההתחייבות של היבואן.

ד. הפיקוח על חשבונות חסומים

משרד מבקר המדינה בדק, בחודש מארס 1957, את דרכי הפיקוח של האגף על החשבונות החסומים של תושבי חוץ, המוחזקים בבנקים סוחרים מוסמכים בישראל. הביקורת הצביעה על העובדה, שסדרי הרישום והדיווח, שהאגף הנהיג ביולי 1953 לשם פיקוח על הפעולות בחשבונות החסומים, לא קוימו כראות. בחודש מאי 1957 הנהיג האגף שיטת פיקוח אחרת: הרישום באגף וחלק גדול מהדיווח מטעם הבנקים בוטל, ובמקום זה הוטל על חוליית הביקורת של האגף לבדוק באורח שיטתי, במסגרת הביקורת השוטפת בבנקים, את הפעולות הקשורות בחשבונות החסומים.

ה. בדיקת הסדרים ארכיבריים

כיוון שלטיפול נאות ומהיר בבקשות האזרחים הפונים לאגף מטבע חוץ נודעת חשיבות מיוחדת, נערכו בשנים 1953 ו-1954 בדיקות על דרכי הטיפול של האגף בבקשות. נקבעו בין השאר ליקויים ניכרים בארכיב האגף (ראה דו"ח שנתי מס' 5, עמ' 127). נוכח ממצאים אלה בדק השירות לביקורת המשקיות שבמשרד מבקר המדינה בסוף שנת 1956 את ההסדרים הארכיבריים של האגף במטרה לעמוד על טיב השירות הניתן על ידי הארכיב ליחידות האגף ועל השפעתו על רציפות העבודה של האגף ויעילותה.

לאגף שני ארכיבים: ארכיב ראשי בבניין האוצר בקריה בירושלים, וארכיב משנה במחלקה למימון היבוא והיצוא של האגף, המשוכן בבניין "פלס" בירושלים. שני הארכיבים הכילו בעת הביקורת כ-82,000 תיק, ומועסקים בהם 12 עובדים.

לענייני מטבע חוץ יש לעתים קרובות דחיות מיוחדות, ולפיכך נודע ערך רב לעבודה הסדירה של הארכיב. מן הצורך, שהתיקים השונים ישקפו בצורה ברורה ומלאה את התפתחות העניינים ושעבודת הארכיב תהא מאורגנת בצורה כזאת, שעובדי האגף הבאים במגע עם הקהל – הן בעל פה והן בכתב – יקבלו את המסמכים והתיקים בלי דיחוי.

1. הביקורת העלתה ליקויים שונים, שלתיקונם הוצעו, בין השאר, ההצעות הבאות:

(א) לשם מניעת כפילות בתיקים הומלץ: לפני פתיחת תיק חדש יש לוודא, שאין המסמך הנכנס מתיחס לאחד התיקים הקיימים; יש להימנע במידת האפשר מפתיחת תיקים זמניים; ולנפות את כרטסת השמות ולסדרה לפי שיטת רישום ותעתיק אחידה, שתקל גילוי שמות זהים.

(ב) כדי למנוע ריבוי תיקים הוצע, שמסמכים הנוגעים לעניינים מסוימים חד-פעמיים ופחותי ערך ירוקזו, לאחר הטיפול בהם, בסדרנים (קלסרים) לפי סדר אלפביתי ושתונהג שיטת גיוה של חומר מיושן מחוץ לארכיב הפעיל (על פי העקרונות שנקבעו בדו"ח שנתי מס' 6, עמ' 13).

(ג) כדי להבטיח, שכרטסת תנועת התיקים תפעל כראות, הוצע לבדוק בדיקה חד-פעמית מקיפה את הכרטסת ולשנן לעובדי האגף, שאין להעביר תיקים אלא באמצעות הארכיב בלבד.

(ד) הוצעו שיטות לתיאום בין הארכיב המרכזי לבין ארכיב המשנה ולמתן הודעות שוטפות על פתיחת תיקים בארכיב המשנה.
 2. בדיקת מעקב, שנערכה בחודש ספטמבר 1957, העלתה, שהתיאום בין שני הארכיבים עדיין לא הוגשם; שאר ההצעות בחלקן בוצעו ובחלקן נמצאות בתהליך של ביצוע.

xi. אגף הנכסים

רשות הפיתוח לא המציאה למשרד מבקר המדינה דו"חות כספיים לשנות הכספים 1955/56, 1956/57. האפוזטרופוס לנכסי נפקדים לא המציא למשרד מבקר המדינה דו"חות כספיים לשנות הכספים 1953/54, 1954/55, 1955/56, 1956/57. האפוזטרופוס לנכסי גרמנים והממונה על רכוש האויב לא המציא למשרד מבקר המדינה דו"חות כספיים לשנות הכספים 1955/56, 1956/57.

פ. עולות הביקורת

בשנת 1957 הקיפו פעולות הביקורת את השטחים הבאים: מכירות של נכסים עירוניים, בעיקר בערים הגדולות; ניהול נכסי הדיור של רשות הפיתוח, כולל סדרי גביית שכר דירה ודמי היתר וביצוע עבודות תיקונים בנכסים; כן נבדק ניהול החשבונות והכספים בלשכות האפוזטרופוס לנכסי גרמנים והממונה על רכוש האויב.

ליקויים שלא תוקנו

א. התכרת שטחי מחצבות על ידי אגף הנכסים

מחצבות אבן, גבס, סיד, שיש וגרניט מהוות חלק חשוב מאוצרות הטבע של המדינה. במרבית המחצבות מפיקים אבן וחצץ לצורכי בניין וסלילת כבישים; בחלק מהמחצבות מפיקים גבס וסיד המיועד למעשייה; ובחלק מהן מפיקים חומרים יותר יקרים המיועדים גם ליצוא, כגון שיש וגרניט. כ-70% מהמחצבות הפועלות במדינה הן בבעלות המדינה, והאחראי לניהולן הוא אגף הנכסים; שאר המחצבות הן בבעלות הקרן הקיימת לישראל ובבעלות בעלים פרטיים.

1. נתונים כלליים על המחצבות המוכרות על ידי אגף הנכסים

להלן שתי טבלאות ובהן נתונים על תפוקת המחצבות המוכרות לסוגיהן ועל התמלוגים ודמי החכירה, שגובו על ידי אגף הנכסים בשנים 1955/56 ו-1956/57. הנתונים על התפוקה לקוחים מתוך הצהרות, שחוכרי המחצבות חויבו להמציאן לאגף הנכסים בגמר כל שנת חכירה. טבלאות אלה הוכנו על ידי משרד מבקר המדינה על סמך בדיקת תיקי המחצבות במחוזות הבאים של אגף הנכסים: הדרום והמרכז; חיפה והצפון; וירושלים.